

ninger kan være prisneutrale som følge af, at produktionen pr. time stiger, og at det i så fald kun er lønstigningen pr. produceret enhed, der anses som en nødvendig lønomkostning.

Lønstigninger, der følger af en branches kollektive lønoverenskomster, må lægges til grund ved beregningen af en effektiv virksomheds „nødvendige omkostninger“. Der tænkes herved på lønniveauet for de enkelte arbejdstagergrupper.

Lønnen til den enkelte medarbejder kan i praksis afvige fra vedkommende arbejdstagergruppens lønniveau som følge af, at overenskomsterne i visse tilfælde giver lønvariationer efter individuelle beskæftigelsesvilkår.

Spørgsmål 9:

Hvorledes agtes indehaverens samt dens eventuelle medhjælpende ægtefælles arbejdsindsats indregnet som lønomkostning?

Svar:

Spørgsmålet om indregning af en vis „lønomkostning“ til indehaver og eventuelt ægtefælle vil efter lovforslaget, som ikke indeholder obligatoriske kalkulationsregler, kun få betydning i tilfælde, hvor monopoltilsynet skrider til prisindgreb. Om den praksis, som tilsynet hidtil har anvendt ved prisfastsættelser, har tilsynet givet følgende oplysninger:

„I tilfælde, hvor f.eks. en håndværksmester deltager på lige fod med sine svende i et arbejdes udførelse, har det været monopoltilsynets hidtidige praksis, at der i priserne tillades indregnet en svendeløn til mester på samme måde, som hvis han havde haft fremmed medhjælp.

For så vidt angår indehavers og eventuelt ægtefælles administrative medvirken i en virksomhed, er det umiddelbart vanskeligt at drage en klar skillelinie mellem aflønningen for en arbejdsindsats og virksomhedens nettoindtjening.

Ved administrationen af monopolloven har den praksis været fulgt, at man ved bedømmelsen af virksomhedernes regnskaber og de herudfra opstillede omkostningsberegninger eller budgetter har taget hensyn til indehavers og eventuelt ægtefælles admi-

nistrative indsats ved opgørelsen over de samlede omkostninger.“

Efter den fremgangsmåde, som forudsættes fulgt også ved administrationen af den nu foreslåede lov, må jeg finde, at der er taget så vide hensyn til disse „aflønnings-spørgsmål“, som det i praksis er muligt.

Spørgsmål 10:

Har monopoltilsynet adkomst til at nægte indregning af lønudgifter, som er afholdt efter reglerne i overenskomster med bevægelige lønsystemer?

Spørgsmål 11:

Hvis effektivitetsforbedringer i en virksomhed eller branche har medført lønninger, der ligger over overenskomstmæssige lønninger, hvorledes hindres monopoltilsynet da i at stemple disse lønninger som „unødvendige“?

Svar:

Monopoltilsynet har ikke adgang til at kritisere en virksomheds lønudgifter, lønsystemer o.lign., men har alene adgang til at undersøge og vurdere lønudgifternes omkostnings- og prismæssige effekt, uanset hvilke lønsystemer der måtte være benyttet.

Ved undersøgelsen og vurderingen af lønudgifternes indregning i priserne vil tilsynet i almindelighed ikke have adkomst til at nægte indregning af lønudgifter, som er afholdt efter reglerne i overenskomster med bevægelige lønsystemer.

Arbejderne i områder med bevægelige lønsystemer har til enhver tid i henhold til overenskomsten ret til at kræve lønforhøjelse, og de kan herunder henvise til, at folk på andre virksomheder tjener mere i timen. Virksomhederne behøver imidlertid ikke at gå med til en forhøjelse, hvis der ikke er tale om „misforhold“, som i sidste instans kan forlanges ført op til et 10-mandsmøde (organisationerne). I tilfælde, hvor virksomhederne alligevel går med til en sådan forhøjelse, vil tilsynet kunne tage dette i betragtning.

I det omfang, en virksomhed har produktivitetstigning, vil den, uden at dette medfører konsekvenser i form af prisstigninger, kunne give større lønstigninger end de overenskomstmæssige, og der vil herefter ikke være grundlag for, at tilsynet griber ind.